

MAGYAR NYELV

a 8. évfolyamosok számára

MNy2

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

2016. január 21.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.**

**A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.
A helyesírási és/vagy másolási hibákat javítjuk, de csak akkor vonunk le miattuk
pontot, ha arra a javítási-értékelési útmutatóban erre külön utalás van.**

1. a) ideg, ide, de 1 pont

A pont csak akkor adható meg, ha a jó válaszok mellett nem szerepel helytelen.

A pont csak akkor adható meg, ha mindhárom válasz helyes.

Minden más válasz akkor fogadható el, ha a kifejezés megléte egynyelvű szótárral igazolható.

2. a) A közmondások helyesen: 4 pont

A: (Jobb ma egy) veréb, (mint holnap egy) túzok.

B: (Egyik) kutya, (másik) eb.

C: Kutyából (nem lesz) szalonna.

D: (Ajándék) lónak (ne nézd a) fogát!

A párosítás sorrendje:

a közmondás betűjele	a közmondás jelentése
-	Az igazi ajándékot kérés nélkül adják.
C	A rossz természet nem változik meg.
B	Egyformák.
A	Többet ér a biztos kevés a bizonytalannál.
D	Nem illik az ajándékot lebecsülni.

Minden más válasz akkor fogadható el, ha a kifejezés megléte egynyelvű szótárral vagy szakirodalommal igazolható.

A pont csak akkor adható meg, ha a közmondások kiegészítése és a párosítás is helyes.

Minden helyes párosítás a kiegészítéssel együtt 1 pont.

- b) Aláhúzva (és más nem): 3 pont

A) tevékeny

B) bírálat

C) legkedvezőbb

Minden helyes válasz 1 pont.

Amennyiben a tanuló az aláhúzás helyett más módon (pl. karikázással), de egyértelműen jelölte a megfelelő szót, a válaszát el kell fogadni.

3. a) szó 1 pont

b) jön (jő) 1 pont

c) sző 1 pont

d) nő 1 pont

e) tesz 1 pont

A pont csak akkor adható meg, ha a jó válasz mellett nem szerepel helytelen.

4. a) *A válasz akkor helyes, ha a tanuló utal a 2. mondatban szereplő szójáték kettős értelmére:* *2 pont*
 – Ha a „hajó” szót különírjuk, egy ismert közmondást kapunk: „Minden jó, ha jó a vége.” Ez utal arra, hogy ha valaki ezt a munkát választja, biztosan jól jár vele. (Ha nem említi a különírást, de utal a közmondásra való rájátszásra, a megoldás elfogadható.)
 – A „hajó” szó egybeírva utal a munkavégzés helyszínére.
Ha mindkét értelmezés szerepel a válaszban: 2 pont
Ha csak az egyik helyes: 1 pont
Egyik sem, vagy teljesen téves értelmezés: 0 pont
Minden más, de tartalmában helyes választ el kell fogadni.
5. *Bekarikázva (és más nem):*
- a) folyt *1 pont*
 b) kiállt *1 pont*
 c) álld *1 pont*
 d) súlyt *1 pont*
 e) bojt *1 pont*
 f) foglya *1 pont*
- A helyes választ akkor is el kell fogadni, ha azt nem bekarikázással, hanem más módon (például aláhúzással), de egyértelműen jelölte a tanuló.*
6. *Lehetséges válaszok például:*
- a) az egyenruha, a népviselet az összetartozás (a közösséghez tartozás), a foglalkozás jele *vagy* érdeklődési kört jelöl pl. a rockerek, a motorosok öltözéke *vagy* azonosít pl. a sportmez *vagy* alkalmat jelöl pl. az ünnepi alkalmak öltözéke *1 pont*
- b) a vigyázállás köszönést, tiszteletadást jelent *vagy* a meghajlás (térdet hajtás) köszönést jelent *vagy* a térdepelés áhítatot (tiszteletet) fejez ki *1 pont*
- Minden, tartalmában helyes válasz 1 pont, ha tartalmaz egy példát és annak az értelmezését.*
Nem jár pont, ha a nem nyelvi eszköz megnevezése megvan ugyan (pl. egyenruha), de nem kapcsolódik hozzá értelmezés.
7. a) A) Senkinek sem/nem mondhatod el. *vagy* Nem mondhatod el senkinek. (A szórend változhat.) *2 pont*
 B) Sehol sincs/nincs meg a telefonom. *vagy* A telefonom sehol sincs/nincs meg. (A szórend változhat.)
Minden helyes válasz 1 pont.
- b) Az állítmány *1 pont*
8. a) *Lehetséges válasz pl.: A vers képe a tenger hullámainak mozgását idézi fel, a vers a hullámzó tengerről szól. vagy A vers képe és a tartalma is a tenger hullámait / a hullámzó tengert idézi fel.* *1 pont*
A válasz akkor helyes, ha megfogalmazza, hogy a vers képe a tenger hullámait idézi fel, és

a vers tartalma is a hullámzó tenger. Minden, a javítási-értékelési útmutató megfogalmazásától eltérő, de tartalmában helyes választ el kell fogadni.

- b) Lehetséges válasz pl.: A hegy szó a hullám csúcsán, az árok szó a hullámvölgyben olvasható. *1 pont*
A válasz akkor helyes, ha a tanuló észreveszi, hogy a hegy szó a verskép egyik hullámának a csúcsán, míg az árok a hullámvölgyben helyezkedik el. Minden, a javítási-értékelési útmutató megfogalmazásától eltérő, de tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- c) C *1 pont*
A válasz akkor fogadható el, ha a jó válasz mellett nem szerepel helytelen.
- d) Aláhúzva (és más nem): hasonlat, ismétlés *1 pont*
A pont csak akkor adható meg, ha a tanuló mindkét szót aláhúzta.
A helyes választ akkor is el kell fogadni, ha azt nem aláhúzással, hanem más módon (például bekarikázással), de egyértelműen jelölte a tanuló.
9. a) rómaiak: B *2 pont*
 görögök: E
 kínaiak: A
 aztékok: C
 indiaiak: -
 svédek: D
6 helyes megoldás: 2 pont
4-5 helyes megoldás: 1 pont
0-3 helyes megoldás: 0 pont
- b) badminton *1 pont*
- c) A helyes válasz utal arra, hogy a partnerrel játszott játékban nem a másik legyőzése a cél, nincs köztük verseny, míg az ellenféllel játszott játékban a cél a másik legyőzése. *1 pont*
Lehetséges válaszok pl.:
 Ha partnerrel játszunk, nem akarjuk legyőzni őt, csak ütögetjük egymásnak a labdát. *vagy*
 A partnerrel csak ütögetünk kedvünkre, hogy ne essen le a labda, az ellenfelet pedig le akarjuk győzni. *vagy* A partnernek szépeket ütünk, hogy vissza tudja ütni, az ellenfélnek nehezeket, hogy ne tudja.
Minden más, de tartalmában helyes választ el kell fogadni.
- d) 2. *1 pont*
- e) *2 pont*
A bekezdés címe	Sorszám
Az előkelők játéka	2.
A játék ókori előképei	1.
Szabadidő- és versenysport	4.
- 3 helyes válasz: 2 pont*
2 helyes válasz: 1 pont
0-1 helyes válasz: 0 pont
A válaszok akkor fogadhatók el, ha a jó válasz mellett nem szerepel helytelen.
-

- f) *Aláhúzva (és más nem):* 3 pont
- A) HAMIS
B) HAMIS
C) HAMIS
- A helyes választ akkor is el kell fogadni, ha azt nem aláhúzással, hanem más módon (például bekarikázással), de egyértelműen jelölte a tanuló.*
10. a) *Tartalom* 3 pont
- 3 pont, ha a fogalmazás megfelel a megadott témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, és a bemutatott 3 indok helytálló.*
- 2 pont, ha a fogalmazás megfelel a témának, a tanuló álláspontja egyértelműen azonosítható, de csak két indoka van, illetve fogadható el.*
- 1 pont, ha a megadott témának megfelel ugyan, de csak egy indoka van, illetve fogadható el.*
- 0 pont, ha nem felel meg a megadott témának, tartalmatlan, semmitmondó a fogalmazás.*
- A pontszám nem függhet a tanuló véleményétől.*
- b) *A szöveg szerkezete* 3 pont
- 3 pont, ha a szöveg kerek, egész, lezárt; formailag is tagolt; logikusan szerkesztett. A szöveg eléri a megadott terjedelmet.*
- 2 pont, ha a fenti szempontok közül valamelyik nem érvényesül maradéktalanul, például hiányzik vagy szervesen a befejezés, aránytalan a bevezetés vagy a befejezés.*
- 1 pont, ha az első pontban megadottak közül kettő nem teljesül.*
- 0 pont, ha szövegnek nem minősíthető, összefüggéstelen mondathalmaz a fogalmazás.*
- c) *Stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, nyelvhelyességi szempontból kifogástalan.* 1 pont
- d) *Helyesírás* 2 pont
- 2 pont: legfeljebb 2 központoszási hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központoszási hibáit).*
- 1 pont: egy-két ékezet hiánya, egy magánhangzó időtartamának tévesztése és legfeljebb 3–5 központoszási hiba. Legfeljebb egy hiba az egybeírás-különírás terén, de súlyos hibának számít az igekötős igék, a névutós névszók és a tagadószó helytelen írása, tehát ilyen hiba esetén nem adható pont.*
- A felsoroltaknál több és/vagy súlyosabb hiba esetén 0 pont.*
- e) *Külalak, íráskép* 1 pont
- 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatóak, az ékezethasználát egyértelmű, nem használja a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.*
- Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználát, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetőek, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.*
- c)–e) *Ha a terjedelem rövidege miatt egyes szempontok nem ítélték meg, akkor azokra nem jár pont.*